

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: مهسا سادات لگزبان، ۱۳۹۶

بررسی فقهی نقش وکیل در حقوق شهروندی

مجموع حقوق و آزادی‌هایی را که در یک جامعه، افراد از آن بهره‌مند هستند اصطلاحاً حقوق شهروندی می‌نامند. در مورد موقعیت مفهوم شهروند در جامعه به ایجاد یک حس عضویت و تعلق خاطر داشتن به یک جامعه اشاره می‌شود. این موقعیت کمکی را که یک فرد خاص به آن جامعه می‌کند را می‌پذیرد و به او استقلال می‌دهد. این استقلال در مجموعه‌ای از حقوق انعکاس پیدا می‌کند که هر چند از نظر محتوی در زمان‌ها و مکان‌های مختلف متفاوتند لیکن، همیشه بر پذیرش کارگزاری و فاعلیت سیاسی دارندگان آن حقوق دخالت دارند.

حقوق شهروندی از جمله دستاوردهای مثبت بشری است که در بسیاری از موارد مورد تأیید دین مبین اسلام نیز می‌باشد. حقوقی از جمله حق حیات، حق آزادی بیان و انتقاد، حق تعیین سرنوشت، حق امنیت، حق برابری و عدم تبعیض همگی مورد تأیید و تأکید دین اسلام هستند و حتی آیات و روایات صریحی نیز در این خصوص وجود دارد. محوریت این مفهوم در منابع شرعی بر کرامت انسانی استوار است.

متهم می‌تواند برای دفاع از خود در دادگاه و یا دادسرا در کلیه مراحل دادرسی و بازپرسی و تحقیق وکیل بگیرد. و در این شرایط وکیل با استفاده از دانش خود در حفظ حقوق اولیه متهم تلاش می‌کند. در واقع وکیل با استفاده از کلیه قوانین جاریه کشور اعم از قوانین شکلی و ماهوی برای کمک به روند رسیدگی و کشف حقیقت ضمن کمک به حفظ حقوق شهروندی (شاکی یا متهم) از اطاله دادرسی نیز جلوگیری به عمل می‌آورد. در این پژوهش به بررسی فقهی نقش وکیل در حقوق شهروندی می‌پردازیم.

کلیدواژه‌ها: وکیل، حقوق شهروندی، شهروند، فقه و حقوق.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۴۲۰۵۶

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۰۶/۰۴

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر حسین بهروان

M.A. Thesis:

Jurisprudential review of the role of lawyer in the rights of citizenship

The total rights and freedoms that a person in the community uses it are called civil Rights. About the position of the concept of "citizen" in the community, it is referred to the

creation of a sense of membership and memorization of a community. This position accepts the assistance that a particular person finds for that community and gives him independence. This independence is reflected in the set of rights, although they vary in terms of content at different times and places, but always the acceptance of the brokerage and political affiliation of the holders of those rights.

Citizenship rights is one of the positive achievements of humanity, which is also widely acknowledged in Islam religion. Legal rights, including the right to life, the right to free speech and critics, the right to self-determination, the right to security, the right to equality and non-discrimination, are all confirmed and emphasized by the Islamic religion and there are even clear verses and laws in this regard. The principle of this concept in human prudence is based on religious sources.

An accused people can take counsel and prosecutorial proceedings to defend himself at the Court of Justice. In this situation, the lawyer, using his knowledge, strives to defend the basic rights of the accused. In fact, the lawyer by using all the laws of the country including the rules of form and manner, to help the process of investigating and discovering the truth, while helping to protect the rights of citizens (plaintiff or accused), also prevents prosecution. In this research, we study jurisprudential role of the lawyer's role in citizenship rights..